

**Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Gawłowskiego
na 38. posiedzeniu Senatu
w dniu 17 marca 2022 r.**

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Panie Premierze!

Niniejsze oświadczenie dotyczy:

— oświadczenia złożonego na trzydziestym piątym posiedzeniu Senatu RP w dniu 12 stycznia 2022 r. oraz udzielenia odpowiedzi z dnia 28 stycznia 2022 r. na przedmiotowe oświadczenie przez pana Marka Gróbarczyka, sekretarza stanu, sygn. DGM-1.054.1.2022;

— oświadczenia złożonego na trzydziestym siódmym posiedzeniu Senatu RP w dniu 16 lutego 2022 r. w sprawie braku udzielenia odpowiedzi na oświadczenie złożone w dniu 12 stycznia 2022 r. skierowane do pana Marka Gróbarczyka, sekretarza stanu;

— udzielonej odpowiedzi z dnia 23 lutego 2022 r. przez zarząd PRS SA (pan Grzegorz Pettke, dyrektor Pionu Okrętowego) na złożone pytania przez redakcję Radia ZET w przedmiocie sprawy.

I. Mając na uwadze udzieloną odpowiedź przez członka zarządu PRS SA redakcji Radia ZET z dnia 23 lutego 2022 r., rzucającą nowe światło na dotychczasową moją wiedzę w przedmiocie sprawy, niniejszym składam następujące dodatkowe zapytania.

25. Z kim z Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (w skrócie MGM) – imię, nazwisko, pełniona funkcja – PRS SA, składając ofertę na dozorowanie jednostek dla National Iranian Tanker Shipping Co. (NITS) w okresie nałożonych sankcji gospodarczych na Iran przez rząd USA uprzednio konsultowało nawiązanie takich kontaktów handlowych i ofertowania?

26. Kto – imię, nazwisko, funkcja – z ramienia PRS SA wystąpił z przedmiotowymi konsultacjami do MGM?

27. Wnoszę o udostępnienie kopii pełnej dokumentacji korespondencji w tym zakresie pomiędzy MGM a PRS SA. Proszę o poświadczenie niniejszych dokumentów za zgodność z oryginałem.

28. Czy w trakcie prowadzonych konsultacji MGM w przedmiotowym zakresie konsultowało się z innymi ministerstwami?

29. Jeżeli tak, to z jakimi. Proszę o udostępnienie korespondencji w tym zakresie oraz wskazanie osób, które brały udział w tych konsultacjach, oraz przekazanie pisemnych opinii udzielonych w przedmiocie sprawy. Wnoszę o poświadczenie za zgodność z oryginałem udostępnionych dokumentów.

30. Panie Premierze, czy łamanie przez Polskę (przedsiębiorstwa należące do Skarbu Państwa) nałożonych przez rząd USA sankcji gospodarczych na Iran w związku z brakiem nadzoru nad prowadzonym programem nuklearnym jest zgodne z polską racją stanu, tj. nie wpływa negatywnie na trwałość sojuszu obronnego Polski i USA?

31. Panie Premierze, czy łamanie przez Polskę (przedsiębiorstwa należące do Skarbu Państwa) nałożonych przez rząd USA sankcji gospodarczych na Iran w związku z brakiem nadzoru nad prowadzonym programem nuklearnym jest zgodne z polską racją stanu, tj. nie wpływa negatywnie na wiarygodność Polski jako partnera USA w sojuszu obronnym NATO?

32. Panie Premierze, czy łamanie przez Polskę (przedsiębiorstwa należące do Skarbu Państwa) nałożonych przez rząd USA sankcji gospodarczych na Iran w związku z brakiem nadzoru nad prowadzonym programem nuklearnym było przedmiotem obserwacji i analiz Ministerstwa Spraw Zagranicznych celem weryfikacji słuszności podjętych decyzji oraz sprawdzenia prognozowanego zachowania się naszego sojusznika? Proszę o udostępnienie dokumentów źródłowych w przedmiotowej sprawie wraz z poświadczeniem za zgodność z oryginałem.

33. Panie Premierze, czy łamanie przez Polskę (przedsiębiorstwa należące do Skarbu Państwa) nałożonych przez rząd USA sankcji gospodarczych na Iran w związku z brakiem nadzoru nad prowadzonym programem nuklearnym było przedmiotem obserwacji i analiz Ministerstwa Obrony Narodowej celem weryfikacji słuszności podjętych decyzji oraz sprawdzenia prognozowanego zachowania się naszego sojusznika, w tym opcji ograniczenia jego zaangażowania w przypadku bezpośredniego konfliktu, w którym uczestniczyłaby Polska? Proszę o udostępnienie dokumentów źródłowych w przedmiotowej sprawie wraz z poświadczeniem za zgodność z oryginałem.

34. Panie Premierze, w przypadku konfliktu Ukraina – Rosja doskonale widać, jak dużym orężem presji na drodze dyplomatycznej mogą okazać się nakładane sankcje gospodarcze. Oczywistym jest fakt, iż wymogiem skuteczności ich działania jest ich powszechny, blokowy charakter. Czy zatem łamanie przez Polskę (przedsiębiorstwa należące do Skarbu Państwa) nałożonych przez rząd USA sankcji gospodarczych na Iran w związku z brakiem nadzoru nad prowadzonym programem nuklearnym jest w ocenie Pana działaniem pożądanym, czy umniejszającym ich skutek w rozpatrywanym przypadku?

35. Panie Premierze, w jakim zakresie ówczesne MGM posiadało delegację do prowadzenia polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej?

36. Mając na uwadze powyższe pytanie, proszę o przekazanie dokumentów określających zakres tej delegacji dla ministra, pana Marka Gróbarczyka. Proszę o poświadczenie niniejszych dokumentów za zgodność z oryginałem.

37. Panie Premierze, czy występując oficjalnie w ostatnim czasie z żądaniami surowych sankcji gospodarczych i politycznych wobec Rosji w związku z konfliktem Ukraina – Rosja, miał Pan świadomość, iż niektórzy członkowie rządu RP dopuścili się łamania (przedsiębiorstwa należące do Skarbu Państwa) nałożonych przez rząd USA sankcji gospodarczych na Iran w związku z brakiem nadzoru nad prowadzonym programem nuklearnym?

II. Jednocześnie stanowczo ponawiam sformułowane we wcześniejszych oświadczeniach zapytania celem niezwłocznego otrzymania kompletnej, jednoznacznej i wyczerpującej odpowiedzi wraz z udostępnieniem kopii wskazanych dokumentów źródłowych określonych w przedmiotowym oświadczeniu oraz z potwierdzeniem ich zgodności z oryginałem, tj.:

„Mając na uwadze zatonięcie jednostki dozorowanej przez PRS w 2001 r., co spowodowało wykluczenie przedsiębiorstwa PRS ze stowarzyszenia IACS (International Association of Class Societies) aż do roku 2009, co z kolei przyczyniło się bezpośrednio do powstania znaczących strat finansowych przedsiębiorstwa oraz utrudnień w działaniach rynkowych w tym okresie, zwracam się z niniejszym oświadczeniem celem wyjaśnienia działań zarządu przedmiotowego przedsiębiorstwa, stanowiących ważny element strategicznych działań handlu morskiego RP.

1. Kiedy (data) PRS złożyło wniosek o upoważnienie administracji morskiej Iranu do dokonywania przeglądów i inspekcji statków należących do armatorów irańskich?

2. Proszę o przekazanie kopii ww. wniosku wraz z pisemnym potwierdzeniem jego złożenia.

3. Kiedy (data) PRS otrzymało niniejsze upoważnienie administracji morskiej Iranu do dokonywania przeglądów i inspekcji statków należących do armatorów irańskich?

4. Proszę o przekazanie kopii ww. wniosku wraz z potwierdzeniem jego wpłynięcia do siedziby PRS.

5. Kiedy PRS rozpoczęło negocjacje z National Iranian Tanker Shipping Co. (NITS) w sprawie objęcia nadzorem klasowym (wraz z dokonywaniem czynności nadzorowych)? Proszę o wskazanie daty oraz dołączenie kopii pisemnego dowodu na podjęcie działań w tym terminie.

6. Kiedy PRS złożyło ofertę w przedmiotowej sprawie? Proszę o udostępnienie kopii niniejszego dokumentu wraz z pisemnym potwierdzeniem złożenia go do biura NITS.

7. Jakie osoby ze strony PRS uczestniczyły w przygotowaniu i formułowaniu przedmiotowej oferty? Proszę o podanie imienia i nazwiska, daty zatrudnienia w PRS, pełnionej funkcji.

8. Czy PRS przy formułowaniu przedmiotowej oferty korzystało z podmiotów lub osób zewnętrznych? Proszę o wskazanie niniejszych podmiotów i osób oraz załączenie kopii umów, na podstawie których świadczono niniejsze usługi. W jakim trybie udzielono przedmiotowych zleceń?

9. Czy przedmiotowe podmioty lub osoby zewnętrzne świadczyły już wcześniej jakiekolwiek usługi lub zlecenia na rzecz PRS? Jeżeli tak, to kiedy? Proszę o dołączenie kopii stosownych umów lub zleceń.

10. Proszę o udostępnienie kopii całościowej dokumentacji analizy ryzyka, którą sporządzono w czasie przygotowania przedmiotowej oferty, zwłaszcza w zakresie:

– ewentualnego złego stanu technicznego jednostek;

– możliwości uszkodzenia jednostek na wypadek wznowienia sankcji ekonomicznych przez USA w stosunku do Iranu;

– posiadanego aktualnego doświadczenia zatrudnionej kadry technicznej do obsługi niniejszej umowy;

– obciążenia finansowego przedsiębiorstwa PRS w przypadku błędu w realizacji niniejszej umowy (np. katastrofy morskiej spowodowanej złym stanem technicznym jednostek) z powodztwa firmy ubezpieczeniowej dla przedmiotowych jednostek;

– uczestnictwa przedmiotowych jednostek w procedurze przemytu ropy naftowej w przypadku embargo, sankcji na dostawę ropy przez Iran nałożonych przez USA lub ONZ.

11. Proszę o wskazanie z imienia i nazwiska, wraz z określeniem kwalifikacji zawodowych, rodzaju

umowy, daty jej zawarcia oraz miejsca zatrudnienia, osób mających doświadczenie w inspekcjach oraz prowadzeniu i sprawowaniu nadzoru klasowego nad jednostkami pływającymi typu tankowiec klasy co najmniej: VLCC Deep Sea, Suezmax, o możliwości transportu nie mniejszej niż 100 tysięcy t ropy naftowej, pozostających w dyspozycji PRS na dzień 1 sierpnia 2018 r.

12. Proszę o udostępnienie kopii oferty oraz umowy, ewentualnie umów, na dozоровanie wszystkich jednostek bandery irańskiej – stan na grudzień 2021 r.

13. Czy po złożeniu ofert były prowadzone negocjacje? Kto z ramienia PRS prowadził niniejsze negocjacje i jakie były ich wyniki? Proszę o udostępnienie protokołów z przeprowadzonych negocjacji.

14. Czy w postępowaniu na sprawowanie niniejszej usługi były składane oferty przez inne podmioty, np. przez China Classification Society (obecny klasyfikator dla pozostałych tankowców pozostających własnością Iranu)?

15. Czy w przedmiotowej sprawie, złożenia ofert oraz podpisania umów, jednostka nadzorująca PRS wykonała kontrolę zarządczą? Jeżeli tak, to proszę o udostępnienie kopii protokołu pokontrolnego. Jaki był skład osobowy komisji?

16. Jakie jednostki (tankowce) są obecnie objęte nadzorem klasowym sprawowanym przez PRS? Proszę o wskazanie nazwy, przyznanego kodu numerycznego IMO, roku produkcji, miejsca budowy oraz wskazanie podmiotu sprawującego nadzór klasowy nad budową przedmiotowej jednostki.

17. Proszę o wskazanie z imienia i nazwiska, wraz z określeniem kwalifikacji zawodowych, rodzaju umowy, daty jej zawarcia oraz miejsca zatrudnienia w przedsiębiorstwie PRS, osób mających doświadczenie w inspekcjach oraz prowadzeniu i sprawowaniu nadzoru klasowego nad jednostkami pływającymi typu tankowiec klasy co najmniej: VLCC Deep Sea, Suezmax, o możliwości transportu nie mniejszej niż 100 tysięcy t ropy naftowej, pozostających w dyspozycji PRS na dzień 31 grudnia 2021 r.

18. Proszę o wskazanie, dla każdej przedmiotowej jednostki objętej nadzorem, wszystkich czynności dozоровych oraz dat ich wykonania w trakcie przejmowania jednostek pod sprawowanie nadzoru klasowego w ramach raportu otwarcia (przejęcia) wraz z określeniem składu kadry dokonującej niniejszych czynności.

19. Proszę o przekazanie informacji, jakie towarzystwa ubezpieczeniowe zawarły umowy na ubezpieczenie przedmiotowych jednostek, tankowców, w chwili ich przejmowania pod nadzór klasowy oraz na dzień 31 grudnia 2021 r. Proszę o załączenie kopii polis.

20. Proszę o udostępnienie pełnej dokumentacji z pierwszych przeprowadzonych po przejęciu pod nadzór klasowy wyników badań w zakresie:

– stanu technicznego kadłuba (ze szczególnym uwzględnieniem pomiarów grubości poszycia kadłuba, inspekcji podwodnej, raportów z przekroczenia naprężeń sił tnących i momentów zginających kadłuba);

– stanu technicznego silnika (ze szczególnym uwzględnieniem pomiaru sprężania na cylindrach, drgania wału napędowego);

– składu oraz stanu instalacji przeciwpożarowej dla poszczególnych jednostek.

21. Kiedy PRS otworzyło swoje biuro w Iranie? Jaki jest jego adres, powierzchnia i obecne wyposażenie techniczne?

22. Jaki jest obecnie skład personalny biura PRS w Iranie? Proszę o podanie imienia i nazwiska, funkcji, kopii umowy o zatrudnienie.

23. Jakie są koszty, z podziałem na okresy roczne, utrzymania biura w Iranie? Jaka jest struktura wydatków finansowych z podziałem na wydatki osobowe, wydatki na wynajem pomieszczeń biura, transport, usługi zewnętrzne, zakup i konserwację sprzętu używanego przez biuro?

24. Proszę o udostępnienie kompletnej kopii seaman's work book (książeczka żeglarska) pana Marka Gróbarczyka".

Z poważaniem
Stanisław Gawłowski